

NGB Artikel 7 | Woord en Geest: wat heeft de bijbel vandaag te zeggen?

De bijbel is een oud boek. Hoe kun je de bijbel vandaag toepassen? Dat is het werk van de Geest: zonder hem is de bijbel een dode letter, met hem hoor je Gods stem voor vandaag. Deze preek is 3e in een serie van 3 over de bijbel. Voor wie deze preek in een kerkdienst wil gebruiken: graag ontvang ik een melding op hmveurink@gmail.com. Dan stuur ik ook de bijbehorende powerpoint toe.

Liturgie

Zingen: LvK Psalm 19 : 3

Stil gebed

Votum en groet

Zingen: Opwekking 687

Gebed

Lezen: Nehemia 7:72b – 8:12, Lucas 24 : 13 – 35 en NGB Artikel 7

Zingen: GKB Gezang 118 : 2 en 3

Preek

Zingen: GKB Psalm 25 : 2, 4 en 7

Geloofsbelijdenis

Zingen: Opwekking 461

Gebed

Collecte

Zingen: LvK Gezang 481 : 1, 2 en 4

Zegen

Woord en Geest: wat heeft de bijbel vandaag te zeggen?

Introductie voor lezing

Even het geheugen opfrissen.

Vanmiddag is de laatste leerdienst over de bijbel.

2 Weken geleden zijn we begonnen met de vraag: waar leer je God kennen?

We hebben het toen gehad over de schepping en Gods Woord.

Vorige week gingen we verder: waarom zou je de bijbel serieus nemen?

De bijbel presenteert zichzelf als meer dan een menselijk boek.

Natuurlijk blijft dat een kwestie van geloof, maar er zijn wel degelijk argumenten te geven voor dat de bijbel is wat het zegt dat het is.

En dan komen we bij het thema van vandaag:

wat heeft de bijbel vandaag te zeggen?

Kijk, als de conclusie van vorige week was geweest dat de bijbel een aardig boek is, maar geen boek van God, dan zouden we die vraag helemaal niet hoeven te stellen.

Maar juist als je zegt dat de bijbel gezag heeft, dan moet je ook wat met wat de bijbel zegt.

Of het je nu aanstaat of niet.

2 Weken geleden zei ik al dat een van de aanleidingen voor deze serie

de discussie is over vrouwelijke ambtsdragers in de kerk.

Als je de bijbel toch al geen gezag toekent,

dan is dat helemaal niet zo'n ingewikkelde vraag:

natuurlijk mogen vrouwen ambtsdrager zijn, dat snapt toch iedereen?!

Maar als je de bijbel serieus wilt nemen,

dan loop je aan tegen teksten van Paulus waarin hij onder

andere schrijft

dat het een vrouw niet is vergund te spreken in de gemeente
Wat moet je daar dan mee?

Daarover gaat het vandaag.

Nee, niet over vrouw en ambt.

Die vraag laat ik bewust liggen.

Wel over de achterliggende vraag:

hoe kun je wat in de bijbel staat naar vandaag vertalen?

We gaan nu eerst lezen:

Nehemia 7 : 72b – 8 : 12, over een hernieuwde kennismaking met
Gods Woord,

Lucas 24 : 13 – 35 over wat er gebeurt als Jezus de bijbel
uitlegt

en Artikel 7 uit de NGB, over de duidelijkheid van de bijbel.

Inleiding

dia 1 – camera

Laatst kwam ik deze tegen: mijn oude fotocamera.

Deze camera kocht ik toen ik 15 was.

Een jaar lang heb ik al mijn inkomsten opzij gelegd
om deze camera te kunnen kopen.

Wat was ik er blij mee!

Laatst kwam ik hem weer tegen.

Verstopt achterin een kast.

Al jaren niet meer aangeraakt.

Dus enigszins weemoedig, dat wel, heb ik hem maar op
marktplaats gezet.

Ik heb 1 bieding gekregen: 20 euro. Inclusief verzending.

Dat vond ik te weinig.

Zoals jullie zien: ik heb hem nog altijd niet verkocht.

Maar waarom niet?

Wat is er mis met deze camera?

Nou, heel simpel: hij is analoog.

Je stopt er een fotorolletje in, van 24 of 36 foto's,

is het rolletje vol, dan stop je hem in een donker kokertje, breng je hem naar Kruidvat om te laten ontwikkelen, en een week later zie je eindelijk hoe je foto's geworden zijn.

Ik heb deze camera op het verkeerde moment gekocht: net voor de opkomst van de digitale fotografie.

Dat maakt deze camera waardeloos.

Leuk voor de nostalgische waarde, leuk voor excentrieke hobbyisten,

maar niet meer geschikt voor gewoon gebruik.

Zo snel kan het gaan...

dia 2 – zwart

Nu is deze camera nog maar 15 jaar oud.

Ga je verder terug in de tijd, dan wordt het alleen maar erger.

Wie gebruikt er nou nog een autotelefoon?

Nee, geen carkit, maar een heuse telefoon aan boord.

Wie doet de was nou nog met een wasbord?

Wie laat zich nou opereren door een arts die een handboek uit 1512 gebruikt?

Precies: helemaal niemand!

dia 3 – Woord en Geest: wat heeft de bijbel vandaag te zeggen?

Maar de bijbel is nog veel ouder!

Hoe kun je de bijbel vandaag serieus nemen?

Daar gaat het vanmiddag om: wat moet je toch met de bijbel?

Dan kom je uit bij het werk van de Geest, want door Geest is de bijbel geen dode letter.

Daarom is het thema:

Woord en Geest – wat heeft de bijbel vandaag te zeggen?

1. Een verouderd boek?

dia 4 – de bijbel: interessant maar onbruikbaar?

De bijbel is een oud boek.

Het laatste bijbelboek is nog voor het jaar 100 geschreven.

Is de bijbel niet gewoon een verouderd boek?

Boeiend voor wie in geschiedenis geïnteresseerd is,

maar niet bruikbaar voor het dagelijks leven in de 21e eeuw.

Nu is het een beetje flauw om alleen maar op leeftijd af te gaan.

Iemand van 70 kan zich geestelijk nog 30 voelen, en naar het schijnt blijven vooral mannen graag eeuwig kind. De leeftijd van de bijbel zegt niet alles: een oud boek kan wel degelijk verfrissend blijven. Kijk dan liever naar de inhoud van de bijbel.

dia 5 – regels die ver van ons af staan
Maar of het daar beter van wordt?

Want wat staat er zoal in die bijbel?

Nou, bijvoorbeeld bouwvoorschriften:

‘als u een huis bouwt, moet u het dak voorzien van een balustrade.’

Nu gelden in Nederland uitgebreide woningbouwwetten, maar voor zover ik weet is deze bepaling daar niet in opgenomen.

Nu is dit tenminste nog een regel waar niemand aanstoot aan zal nemen.

Maar wat met een regel als: ‘een oog voor een oog, een tand voor een tand’?

Dat komt op ons nogal ongeciviliseerd over.

Zo gaan we toch niet met elkaar om?

Sterker nog: in het Nederlands recht valt dat onder eigenmachtig optreden, en daar kun je zelfs voor bestraft worden!

Of nog een graadje erger:

regels voor hoe om te gaan met buitgemaakte vrouwelijke krijgsgevangenen.

Maar die regels zouden wij al zien als grove schending van de mensenrechten.

Dat is het Oude Testament, maar het Nieuwe Testament kan er ook wat van.

Die regels over de plek van de vrouw in de gemeente bijvoorbeeld.

Maar ook over haar plek in het huwelijk – onderdanig aan haar man.

Die mannen mogen dan weer meerdere vrouwen hebben, al moeten ambtsdragers het volgens 1 Timoteüs 3 bij 1 vrouw houden.

dia 6 – afstand van tijd en cultuur

Je kunt nog veel meer voorbeelden noemen.

Dat ga ik niet doen, ik wil graag een stapje verder zetten vandaag.

Maar laat duidelijk zijn dat er een enorme afstand zit tussen de bijbel en ons leven.

Een enorme tijdsafstand, van minstens 1900 jaar, en misschien nog wel belangrijker: een gigantische culturele kloof.

Zoals wij het al moeilijk vinden om de cultuur van bijvoorbeeld asielzoekers te begrijpen,

zo is het nog veel moeilijker om de wereld van de bijbel echt te begrijpen.

2. Verhaal van God en mens

dia 7 – verhaal van God en mens

Tóch is de bijbel geen verouderd boek!

Met het opsommen van een paar vreemde regels doe ik namelijk geen recht aan de bijbel.

De bijbel is geen regelboek, in de bijbel lees je het verhaal van God en mens.

dia 8 – geen boek van regels, maar van gebeurtenissen

Neem een willekeurig religieus boek, en je zult vooral regels aantreffen.

Dat is wat veel mensen die niet met de bijbel bekend zijn verwachten als ze de bijbel gaan lezen:

een boek vol wijze lessen, met advies voor het leven.

Maar zo'n boek is de bijbel niet!

De bijbel staat niet vol met regels, maar met gebeurtenissen, met geschiedenis.

Het gaat over hoe God met mensen omgaat,
over hoe mensen op God reageren – en dat is meestal niet best
–
over hoe God zich niet door mensen laat afschrikken,
over zijn reddingsplan voor de mensheid en de hele schepping.
Het gaat over wat God gedaan heeft, doet en gaat doen.
Oftewel: het verhaal van God en mensen.

dia 9 – niet wat wij doen, maar wat God doet
De bijbel gaat niet over wat wij allemaal moeten doen,
maar over hoe ver God voor ons gaat!
Daarom staat in artikel 7 ook dat we in de bijbel
alles leren wat nodig is om behouden te worden.
Met de woorden van Handelingen 4:
de bijbel vertelt dat we door niemand anders dan Jezus kunnen
worden gered,
want zijn naam is de enige op aarde die redding biedt!

Dat is ook wat Kleopas en zijn vriend in Lucas 24 leren.
Jezus legt hen de bijbel uit, zonder dat zij weten dat het
Jezus is.
Maar wat worden ze getroffen door wat Jezus zegt!
Jezus laat zien dat de hele bijbel over hem gaat.
Zelfs de wetten van Mozes,
waar de meesten van ons niet zo veel mee zullen kunnen,
zelfs die wetten gaan over Jezus!
In Nehemia 8 zie je daar ook iets van.
Als het volk weer kennismaakt met Gods Woord,
barsten ze in huilen uit: ze beseffen wat een potje ze ervan
hebben gemaakt.
Maar ze worden opgeroepen feest te vieren:
als je Gods Woord gaat begrijpen is er allereerst reden tot
dankbaarheid!

De bijbel is geen regelboek,
maar vertelt over Gods weg met mensen.
Juist daarom raakt de bijbel nooit verouderd.
In de bijbel leer je God kennen, en zijn Zoon, Jezus Christus.

Dat raakt nooit achterhaald!

dia 10 – er is wel een vertaalslag nodig

Ja, in de bijbel staan ook veel regels, maar dat is niet de kern.

Dat is belangrijk om bij allerlei discussies over regels te beseffen:

de kern is Jezus Christus, zijn kruis, zijn opstanding en zijn koninkrijk.

Want die regels zijn onderdeel van dat grotere verhaal van God en mens.

Die regels zijn geen tijdloos briefje uit de hemel waarin God afkondigt hoe wij hebben te leven.

Steeds vertelt God in specifieke situaties, midden in het leven,

wat daar en dan zijn weg is.

Dat kun je niet rechtstreeks naar vandaag trekken:

die regels moeten altijd vertaald worden.

Dat is wat Jezus doet in Lucas 24.

Dat is wat de priesters doen in Nehemia 8:

zij geven uitleg bij de wet, omdat anders niemand er wat mee kan.

Steeds weer moet de bijbel vertaald worden

om te ontdekken hoe God vandaag tot je spreekt.

3. De vertaalslag

dia 11 – driehoek

Maar hoe doe je dat?

Hoe maak je die vertaalslag?

Een manier om dat een beetje inzichtelijk te maken, dat zijn deze 2 driehoeken, een grote en een kleine.

Eerst de kleine driehoek.

Bovenaan staat tekst – de bijbeltekst dus.

Die tekst klinkt in een bepaalde situatie: de context.

In die context zijn er mensen die die tekst horen: de lezers.

De grote driehoek staat er omheen.

De bijbeltekst blijft altijd gelijk,

maar onze situatie is niet de situatie van de eerste lezers,
en daarom horen wij wat anders in de tekst.

Als je wilt weten wat een bijbeltekst jou vandaag te zeggen heeft,

begin dan altijd in die kleine driehoek.

Probeer informatie te vinden over de situatie van de eerste lezers.

Dan ga je ook begrijpen hoe een tekst bij hen overkwam.

Vervolgens ga je naar je eigen situatie,

en zoek je naar wat God in die nieuwe situatie tot je zegt.

Laat ik het met een voorbeeld duidelijk maken.

Ik noemde al die tekst dat mannen meerdere vrouwen mogen hebben,

behalve als ze ambtsdrager zijn.

Zou je die tekst 1 op 1 naar vandaag trekken,

dan zou de conclusie zijn: polygamie is toegestaan.

Maar laten we de driehoeken er eens op loslaten.

Dan is de eerste vraag: in welke situatie schrijft Paulus dit?

In die tijd was er nog geen gevestigde kerk,

en kwamen velen van buiten de kerk tot geloof.

Buiten de kerk was polygamie algemeen geaccepteerd.

Wat moet je dan als kerk wanneer een man met zijn vrouwen tot geloof komt?

Hem dwingen 1 vrouw te houden en de rest weg te sturen?

Dat zou niet eerlijk zijn naar die vrouwen,

die daarna geen leven meer zouden hebben.

Dus werden ze verwelkomd in de kerk.

Maar polygamie is nooit het ideaal geweest:

daarom die opdracht van Paulus dat ze geen ambtsdrager kunnen worden.

Onze situatie is heel anders.

In Nederland is polygamie verboden.

Een grote meerderheid in Nederland vindt polygamie 'not done'.

In die situatie moeten we niet doen alsof Paulus polygamie goedkeurt:

Paulus heeft daar juist ernstige bezwaren tegen!
De boodschap voor ons is een heel andere.
Die moet je zoeken in toetreders tot de gemeente
die misschien een andere levensstijl hebben dan wat in de kerk
gebruikelijk is.
Dan is de opdracht vandaag:
geef hen ruimte, zonder te zeggen dat alles maar moet kunnen.

dia 12 – tabel

Dat over de driehoeken.

Er is nog een hulpmiddel.

Je kunt de geschiedenis van God met mensen opdelen in bepaalde fasen.

Fase 1 is het leven in het paradijs,

fase 2 de opstand van mensen tegen God,

fase 3 Gods reddingsplan door Abraham en zijn nakomelingen,
Israël,

fase 4 Gods reddingsplan door Jezus,

fase 5 de kerk sinds de Geest is uitgestort,

en fase 6 de komst van Gods nieuwe wereld.

Bij het toepassen van de bijbel maakt het nogal uit
over welke fase een bepaalde bijbeltekst gaat.

Wij leven in fase 5, die van de kerk,

dezelfde fase als die van de brieven in het Nieuwe Testament.

Die brieven mogen we rechtstreeks toepassen

dan wat God door de profeten in het Oude Testament zegt.

Bijvoorbeeld Jesaja 43, waar staat:

‘Jij bent zo kostbaar in mijn ogen,
zo waardevol, en ik houd zo veel van je.’

Een prachtige tekst!

Maar let op: doe niet alsof die tekst rechtstreeks over jou
gaat!

Daar is een vertaalslag voor nodig.

God zegt het tegen Israël, niet tegen willekeurig alle mensen.

Houd je rekening met die verschillende fasen,

dan kun je zeggen dat God het uiteindelijk tegen zijn Zoon

zegt.

En dáárom geldt het ook voor Jezus' volgelingen.

Dus je mag die mooie woorden wel op jezelf toepassen, maar beseft wel dat dat alleen door Jezus Christus kan!

dia 13 – Shakespeare

Tom Wright zegt over die fasen:

je kunt ze vergelijken met een toneelstuk.

Stel, er wordt een verloren gewaand toneelstuk van Shakespeare gevonden.

Er is alleen een probleem:

van het laatste bedrijf is alleen het begin bewaard gebleven.

Wat als je het toneelstuk toch wilt uitvoeren?

Dan zul je moeten improviseren.

Dat betekent niet dat je het stuk elk willekeurig eind kunt geven.

Het einde moet recht doen aan Shakespeare en passen bij de vorige bedrijven.

Zo, zegt Wright, en ik vind dat sterk, is het met de bijbel ook.

Het verhaal van God met mensen gaat door.

Het is aan ons, geleid door de Geest,

om trouw te zijn aan het verhaal dat ons bekend is,

en op basis daarvan in onze eigen tijd te zoeken naar wat we moeten doen.

4. Doen we te moeilijk?

dia 14 – doen we te moeilijk?

Ik kan me voorstellen dat iemand denkt:

doen we zo niet veel te moeilijk?

Moeten we niet gewoon lezen wat er staat?

Volgens artikel 7 is de bijbel volkomen, volmaakt en volledig.

De bijbel is duidelijk!

Maken we het nu dan niet veel te moeilijk?

Dat de bijbel duidelijk is,

betekent nog niet dat je alles direct snapt,

en je je niet hoeft te verdiepen in wat er staat.

De bijbel bestaat nu eenmaal niet uit hapklare
Twitterberichten.

Petrus zegt in 2 Petrus 3 dat de brieven van Paulus moeilijk
te begrijpen zijn.

dia 15 – duidelijk: de bijbel is genoeg

Waar het om gaat als we als kerk zeggen dat de bijbel
duidelijk is,

is dat we niet meer nodig hebben dan de bijbel.

De bijbel vertelt ons alles wat nodig is om God te kennen.

De achtergrond van dit artikel

is dat in die tijd gezegd werd dat je op grond van de bijbel
alles kunt verdedigen.

‘Elke ketter heeft zijn letter.’

Daarom zou er meer nodig zijn dan de bijbel:

je zou God pas leren kennen als de kerk de bijbel uitlegt.

Dan zegt artikel 7: nee, de bijbel is genoeg!

Tegelijk is het een waarschuwing: ga steeds terug naar de
bijbel.

‘We hebben het altijd zo gedaan’,

of ‘de dominee zegt het, dus dat geloof ik’,

dat zijn geen argumenten.

Of, eentje die we vandaag waarschijnlijk vaker tegenkomen:

‘mijn gevoel zegt...’

Dan zegt artikel 7: luister niet naar je gevoel,

luister naar wat God in de bijbel zegt.

Daar gaat het om.

Mooi vind ik hoe de mensen in Nehemia 8 dat ook beseffen:

zodra de wet wordt voorgelezen, gaan de mensen staan.

dia 16 – niet: een antwoord op al onze vragen

Waar het bij de duidelijkheid van de bijbel dus niet om gaat,

is dat de bijbel pasklare antwoorden zou geven op al onze
vragen.

Bijbellezen is niet altijd makkelijk,

maar blijf toch steeds naar die bijbel gaan.

5. Geleid door de Geest

dia 17 – door de Geest horen we wat God vandaag zegt

Ik zei al: dat kan niet zonder de Geest.

Dat je vanuit de bijbel altijd een vertaalslag naar vandaag moet maken,

betekent nog niet dat alleen geleerde theologen de bijbel kunnen begrijpen.

Sterker nog: zij kunnen de plan behoorlijk misslaan.

Je kunt de bijbel pas begrijpen als je wordt geleid door de Geest.

Dat is geen kwestie van intelligentie, maar van eerbiedig naar God willen luisteren.

Niet voor niets bidden we elke zondag voordat de bijbel open gaat

om Gods Geest, zodat we Gods stem voor vandaag horen.

In de Catechismus kom je een paar keer Woord en Geest samen tegen.

Bijvoorbeeld in zondag 21:

de Zoon van God vergadert, beschermt en onderhoud zijn kerk door zijn Geest en Woord.

De Geest staat dan zelfs voorop!

Dat is ook wat die Emmaüsgangers ervaren:

wanneer Jezus de bijbel uitlegt, staat hun hart in vuur en vlam.

Opeens zien ze hoe ze de bijbel moeten lezen.

Zonder de Geest is de bijbel een ouderwets boek, een dode letter die interessant is voor wat vakidioten.

Maar wanneer de Geest ons leidt,

horen we er wie God is en wat hij ons vandaag zegt.

Dat betekent ook dat het uitleggen van de bijbel niet in wat regels te vatten is.

Die modellen voor de vertaalslag, die kunnen je helpen,

het is belangrijk om oog te hebben voor de situatie,

het is belangrijk om oog te hebben voor verschillende fasen,

maar wat God vandaag door de bijbel tegen ons zegt,

dat kunnen we alleen horen als de Geest ons vult.

dia 18 – bid om de Geest!

Dus zoek naar Gods stem voor vandaag,

laat je in het lezen van de bijbel leiden door de Geest.

Bid dat je het mag begrijpen.

Bid dat het bij je mag binnendringen.

Bid dat je erdoor gegrepen wordt.

En vertrouw op deze belofte van Jezus:

‘als jullie je kinderen al goede gaven schenken,

hoeveel te meer zal de Vader in de hemel

dan niet de heilige Geest geven aan wie hem erom vragen.’

Amen.

Nehemia 8:10b – Feest met de wet

Je moet al zo veel, en dan moet je je van God ook nog aan zijn wetten houden? Hoe kun je nu blij zijn met de wet? Toch wordt in Jeruzalem feest gevierd als de wet gelezen is: met God mag je blij zijn.

Voor preeklezers: ik hoor graag als mijn preek ergens gelezen wordt. Neem dan even contact met mij op: hmveurink@gmail.com.

Dan stuur ik ook de bijbehorende powerpoint toe.

Liturgie

Welkom

Zingen: Dit is de dag (ELB 425)

Ben je groot of ben je klein (ELB 421)

Maak een vrolijk geluid voor de Heer (ELB 462)

Stil gebed

Votum en groet

Zingen: Psalm 36 : 2

Gebed

'Nehemia en de wet'

Zingen: GKB Gezang 159 : 1 en 2

De Here zegent jou (Kids Opwekking 185)

Filmpje

Zingen: Psalm 1 : 1

Lezen: Nehemia 7 : 72b – 8 : 12 (BGT)

Preek over Nehemia 8 : 10b

Zingen: Breng dank aan de Eeuwige (ELB 328)

Collecte

Zingen/luisterlied: De vreugde van u is mijn kracht (Opwekking 654)

Zingen: Lichtstad met uw paarlen poorten (ELB 413 : 1 en 3)

Zegen

Feest met de wet

Inleiding

dia 1 – perfect

Sommige mensen he, die lijken wel perfect.

Altijd hoge cijfers, kunnen supergoed sporten,

zien er leuk uit en maken de beste grappen.

Maar ik niet hoor, ik val behoorlijk tegen.

Als je dat niet gelooft: vraag maar na aan Hanneke...

Hoe het kan dat ze toch van me houdt, daar snap ik niets van.

dia 2 – krant

Een voorbeeld: we zitten 's ochtends aan tafel, aan het ontbijt.

Ondertussen lees ik lekker de krant.

Op de achtergrond hoor ik nog wel de stem van Hanneke,

maar ik hoor het niet bewust.

Alsof ik de volumeknop omlaag heb gedraaid...

'Mark, Mark, Mark, hoor je wel dat ik tegen je praat?'

'Huh, eh nee, had je het tegen mij?'

Soms is het zelfs nog erger.

Dan weet ik dat Hanneke iets tegen mij zegt,

en ik zeg braaf 'hmm, ja, ja, hmm',

maar met mijn gedachten zit ik ergens in mijn eigen wereldje.

En dan val ik natuurlijk door de mand als Hanneke zegt:

'luister je eigenlijk wel naar mij?'

'Hmm, o, eh, nee, kun je het nog een keer zeggen?'

Wie heeft er ook van die ouders die nooit eens luisteren?

dia 3 – zwart

Nou ja, ik ben dus niet perfect.

Ik ben wel benieuwd: zijn hier meer mensen die niet perfect zijn?

Wie durft daar wel over te vertellen?

Misschien heb je een flinke blunder gemaakt, en wil je die wel vertellen.

Al was het alleen maar om mij het gevoel te geven

dat ik niet de enige ben die niet perfect is.

Wie durft?

Volgens mij is niemand perfect.

Ik wil graag een liedje laten horen over iemand

die een feestje wil houden met alleen maar perfecte mensen.

Luister maar mee.

dia 4 – filmpje

dia 5 – feest met de wet

Niemand is perfect... behalve God!

En als God nou eens een perfect feestje wil, zijn wij dan wel uitgenodigd?

Onthoud vandaag in ieder geval dit: God wil feest vieren,

en dat is geen feestje voor perfecte mensen,

maar voor gewone mensen zoals jij en ik, mensen die tegenvallen.

Het is feest met de wet.

1. Niet perfect

dia 6 – feest Jeruzalem

Het is druk in Jeruzalem, waar je ook kijkt, overal zijn mensen.

Het is lang geleden dat er zo veel mensen in Jeruzalem waren.

Vandaag is een bijzondere dag, een feestdag,

vandaag wordt het feest van de trompet gevierd.

Het is het begin van een maand vol met feesten.

Dit feest hebben de mensen al jaren niet gevierd.

Maar nu is Jeruzalem herbouwd, de hoogste tijd dus voor een feest!

Overal zie je vrolijke gezichten, de mensen zijn blij.

Ze zijn niet alleen blij met Jeruzalem, ze zijn ook blij met God.

God heeft hen naar Jeruzalem teruggebracht,

net zoals hij het volk vroeger uit Egypte heeft bevrijd.

Dat verhaal willen ze graag weer eens horen.

De meeste mensen kunnen zelf niet lezen,

dus ze vragen Ezra of hij hen wil voorlezen uit de bijbel.

Want Ezra is een priester, een soort dominee.

dia 7 – wet voorlezen

Natuurlijk doet Ezra mee.

Hij haalt de bijbel op en gaat op een podium staan.

Zo kan iedereen hem goed zien.

Ezra begint voor te lezen.

Over Mozes en de Farao van Egypte.

Over de reis door de woestijn.

Over de regels die God aan Mozes heeft gegeven.

Ezra gaat maar door en door, urenlang.

Er lijkt geen einde aan te komen.

Misschien lijkt je dat heel erg saai,

mij in ieder geval wel, een kerkdienst van een hele dag,

maar de Israëlieten vinden het prachtig,

ze willen alleen maar meer horen!

In die tijd waren er nog geen microfoons,

en er waren zoveel mensen, die konden Ezra nooit allemaal

verstaan.

Daarom wordt Ezra geholpen door de Levieten.

Zij vertellen aan de mensen door wat Ezra heeft gezegd,
en dan leggen ze het ook uit,

zodat de mensen het niet alleen horen, maar ook begrijpen.

Even een voorbeeld: als ik tegen Daniël zeg dat we patat gaan eten,

dan begint hij te glunderen en te stuiteren, want hij vindt patat heel lekker.

Hij begrijpt dan heel goed waar ik het over heb.

De Levieten zorgen ervoor dat de Israëlieten de wet begrijpen.

Janneke heeft net een stukje uit de wet voorgelezen,

waar stond dat als je koren maait, je ook wat voor de armen moet laten liggen.

Maar wat als je nu eens geen akker met koren hebt?

Dat leggen de Levieten uit:

dan nog moet je delen met arme mensen.

dia 8 – regels

Maar als de mensen het begrijpen, moet opeens iedereen huilen.

Stel je voor, dat iedereen hier in de kerk aan het huilen is,
zelfs nog veel meer mensen!

De mensen huilen, omdat ze begrijpen:

wat zijn wij toch slechte mensen geweest.

We hebben niet gedaan wat God heeft gezegd.

Zo leuk is het niet om de wet te horen.

Je moet al zo veel, je moet je best doen op school,

je moet leuk zijn voor je vrienden,

en dan heeft God ook nog allemaal regels.

Is het nou nooit eens goed genoeg?

Volgens de wet ben je echt niet perfect, en dat is niet leuk!

Alsof iemand je vertelt wat je allemaal verkeerd doet.

Je ziet er stom uit, je lacht zo gek, je stelt je aan, en je doet niets goed.

Ik snap wel waarom die mensen gaan huilen!

2. Blij met God

dia 9 – zakdoekjes

Ezra schrikt ervan: dit is niet de bedoeling!

Hij zegt tegen de mensen:

‘ho, ho, stop met huilen, jullie snappen het niet helemaal.

Jullie moeten niet verdrietig zijn.

Wees juist blij met God en met zijn wet.

Pak een zakdoek en droog je tranen.’

De mensen kijken elkaar verbaasd aan, wat gebeurt hier?

Blij zijn, dat kan toch niet?

Ze zijn niet echt perfecte mensen.

Wat hebben ze een puinhoop van hun leven gemaakt!

Ze zijn God gewoon vergeten.

Hoe hebben ze zo stom kunnen zijn?

Hoe kun je vandaag nou blij zijn?

dia 10 – handen

Maar Ezra gebaart dat de mensen stil moeten zijn.

‘Ik snap heus wel dat jullie huilen,’ zegt hij,

‘want niemand is perfect, ik zelf ook niet.

We kunnen niet blij zijn omdat wij zulke goede mensen zijn.

Maar het gaat niet om ons, het gaat om God.

We mogen blij zijn met God!

Echt waar, God houdt van je, ook als je het niet goed doet, en als je je daar misschien zelfs voor schaamt.

Als je baalt van jezelf, als je jezelf tegenvalt.

Als je alweer zo’n stomme opmerking hebt gemaakt.

Toch mag je blij zijn, omdat je God hebt.’

Op het plein in Jeruzalem wordt het heel stil.

Zou het echt zo zijn, zou God echt met hen verder willen, ook al maken zij zulke stomme fouten?

Ze kunnen het maar moeilijk geloven.

Maar Ezra is nog niet klaar:

‘jullie hebben wel geluisterd,

maar hebben jullie wel gehoord waar het echt om gaat?

God houdt van ons!

Zo veel dat hij onze voorouders uit Egypte heeft bevrijd.
En steeds als zij niet deden wat God van hen vroeg,
kregen ze van God de kans een nieuwe start te maken.
Om weer met God verder te gaan, en met zijn mooie regels te
leven.

Wij mogen ook een nieuwe start maken en blij zijn met God!’

Ook al vind je jezelf niet goed genoeg,
je mag altijd bij God komen.

Voor God hoef je niet perfect te zijn.

Hij wil je helpen, elke dag weer.

God is blij als je met hem verder wilt.

3. Feest!

dia 11 – kerkdienst

In Jeruzalem halen de mensen opgelucht adem.

Ezra heeft niet veel meer te zeggen,

hij heeft alleen nog een opdracht: ‘ga feestvieren voor God.’

Feest vieren voor God, hoe doe je dat eigenlijk?

Een verjaardagsfeestje vieren, dat is natuurlijk niet zo
moeilijk.

Taart, lekker eten, muziek, iets leuks doen...

Maar feest voor God?

Kerkdiensten misschien?

Bij alle christelijke feesten zijn er kerkdiensten.

En die kunnen echt een feestgevoel geven, bijvoorbeeld door
mooie muziek.

Ik vond kerst afgelopen jaar een groot feest.

dia 12 – feest

Maar feest vieren voor God is meer dan een kerkdienst.

Van de Israëlieten kun je goed leren wat een feest is.

Het is heel simpel: er moet eten zijn.

Als er geen eten is, is er geen feest.

Ezra stuurt de mensen naar huis en zegt dat ze een
feestmaaltijd moeten klaarmaken.

De mensen nodigen elkaar uit, niemand hoeft alleen feest te

vieren,

en ook aan de mensen die niets hebben wordt gedacht:

ook zij worden uitgenodigd om het feest mee te vieren.

De tafel wordt gedekt, het is al een feest om naar te kijken,
en dan smaakt het nog lekkerder.

De mensen zitten de hele avond aan tafel, de kinderen mogen
opblijven,

ze eten en genieten, ze vertellen verhalen.

Iemand pakt een fluit erbij en begint muziek te maken, en al
snel zingt iedereen mee.

En er wordt gedanst.

Allemaal voor God.

Dus ik zou zeggen: ga na deze kerkdienst nog even door met het
feest.

Voor iets lekkers bij de koffie is in ieder geval al gezorgd.

dia 13 – dansen

Soms lijkt het wel alsof christenen altijd ernstig moeten
zijn.

Maar christenen mogen ook vrolijk zijn!

Sterker nog, juist christenen hebben alle reden om vrolijk te
zijn.

Voor God leven, dat is niet altijd piekeren en met een strak
gezicht kijken,

altijd serieus en moeilijk,

nee, het is ook lekker eten, uitdelen, lachen en dansen!

Want met God mag je heel blij zijn.

Als je feest viert, dan hoor je niet alleen over God liefde,

dan proef je Gods liefde in het eten,

dan zie je Gods liefde als er gedeeld wordt,

dan voel je Gods liefde in muziek en dans.

Dat is nog eens een perfect feest!

Amen.

Nehemia 5:9 – Vrijgevig uit Liefde

Nehemia roept op om in alles ontzag voor God te hebben. Dat maakt verschil in hoe je met geld omgaat. Het maakt je vrijgevig en gul. En juist in een wereld die door geld wordt geregeerd, kunnen christenen daarin verschil maken.

Voor preeklezers: ik hoor graag als mijn preek ergens gelezen wordt. Neem dan even contact met mij op: hmveurink@gmail.com. Dan stuur ik ook de bijbehorende powerpoint toe.

Bij deze preek is een verwerkingsblad beschikbaar: [Samen Groei-en](#).

Liturgie

Zingen: Psalm 62 : 1 en 5

Stil gebed

Votum en groet

Zingen: GKB Gezang 145 : 1, 2 en 3

Gebed

Kinderen naar club

Lezen: Nehemia 5 : 1 – 19

Zingen: Psalm 132 : 7, 8 en 9

Preek over Nehemia 5 : 9

Zingen: LvK Lied 465 : 1, 3 en 5

Kinderen terug

Lezen wet

Zingen: Opwekking 378 : 1, 2 en 5

Avondmaal

Lezen formulier 2

Viering

Zingen: GKB Gezang 167 : 1 en 2

Gebed

Collecte

Zingen: Psalm 72 : 6 en 7

Zegen

Vrijgevig uit liefde

Inleiding

dia 1 – zwart

Een tijdje geleden hoorde ik van iemand een verhaal waar ik enorm van ben geschrokken.

Het ging over een echtpaar, laten we hen Jelle en Tessa noemen,

die lid zijn van een kerk ergens in Nederland.

dia 2 – blut

Jelle en Tessa hebben financiële problemen.

Elke maand gaat er meer geld uit dan dat er binnen komt.

Jelle is arbeidsongeschikt en Tessa heeft een deeltijdbaan.

Jelle doet wel veel vrijwilligerswerk,

maar ja, daarvan is nog nooit iemand rijk geworden...

Ze staan bijna standaard rood, en zitten bijna aan hun limiet.

Ze hielden hun probleem altijd voor zichzelf:

wat heeft een ander met je geldzaken te maken?

Maar omdat het steeds slechter gaat, stappen ze over de drempel.

Op een bijeenkomst van hun kring vertellen ze over hun problemen.

Eén van de leden van de kring vraagt:

‘hoeveel geld komen jullie nu precies tekort?’

Tessa en Jelle kijken elkaar even aan.

Dat moet dan maar, en Tessa antwoordt dat er zo'n 3000 euro nodig is.

Er valt een ongemakkelijke stilte,

tot iemand zegt: ‘dat kunnen jullie wel van mij lenen.’

Maar hij gaat verder: ‘dan wil ik wel een onderpand hebben, ik zat te denken aan jullie auto.’

dia 3 – schuldenlast

Jelle en Tessa hebben geen andere keuze, dus ze accepteren het aanbod.

En als ze twee maanden later de auto willen terugkopen, blijken ze opeens 500 euro rente te moeten betalen. Dat hebben ze niet.

Langzaam verkopen ze al hun spullen, tot zelfs het bankstel uit huis verdwijnt.

Uiteindelijk besluiten ze maar in slavendienst te gaan bij een rijk gemeentelid.

Ze kunnen bij hem in een verbouwd schuurtje wonen, en hebben tenminste onderdak en eten.

dia 4 – vrijgevig uit liefde

Ik hoop dat je het al doorhebt: dit verhaal is niet echt gebeurt.

Ik heb het uit mijn duim gezogen.

Het zou schandalig zijn als we elkaar in de kerk zo uitbuiten.

Toch gaat het in Nehemia 5 over zo'n situatie!

Rijke Joden buiten hun arme geloofsgenoten uit.

Vorige week ging het over dat geloven verschil maakt, en dat we ervoor mogen vechten om de moed erin te houden.

Vandaag gaat het over een concreet verschil dat geloof maakt: vrijgevig zijn uit liefde.

1. Zelfverrijking

dia 5 – zelfverrijking

De situatie in Nehemia 5 is schrijnend.

Nehemia is naar Jeruzalem gekomen om de stad te herbouwen, maar hij wordt tegengewerkt.

Vorige week hebben we Nehemia 4 gelezen:

vijanden van buiten proberen de bouw stil te leggen.

Die crisis is nog maar net opgelost, of de volgende crisis dient zich aan.

Dit keer is het van binnen.

De rijke Israëlieten verrijken zichzelf

over de rug van hun arme volksgenoten en geloofsgenoten.

En weer wordt de bouw van Jeruzalem bedreigd..

dia 6 – rijke Israëlieten buiten arme Israëlieten uit

Wat is er nu precies aan de hand?

Een behoorlijk deel van de Israëlieten heeft het niet breed, ze zitten in de schulden.

Onder leiding van Nehemia hadden ze een nieuwe start kunnen maken.

Ze hadden zichzelf als slaaf aan buitenlanders verkocht, maar door de invloed van Nehemia hadden rijke Israëlieten hen vrijgekocht.

Het zag er weer hoopvol uit!

Maar al snel blijkt dat de arme Israëlieten er alleen maar op achteruit waren gegaan.

Om rond te komen moeten ze weer geld lenen, en dat tegen een hoge rente.

In die tijd was het heel normaal om omgerekend 20% rente per jaar te betalen.

De schulden stapelen zich dus alleen maar verder op.

De rijke Israëlieten leggen beslag op hun huizen en land, en breiden zo hun eigen bezit uit.

Zij kunnen de verleiding van grotere rijkdom niet weerstaan, en dat leidt tot schrijnende situaties.

Sommige ouders moeten nu zelfs hun kinderen verkopen.

Nota bene aan hun eigen volksgenoten: vernederender kan het niet!

dia 7 – geldproblemen als persoonlijk probleem?

In De Voorhof buiten we elkaar gelukkig niet zo uit.

Zouden we dat wel doen, dan konden we deze avondmaalstafel maar beter afruimen.

Dat verhaal dat ik had bedacht over Jelle en Tessa is gelukkig niet echt gebeurd.

Maar één ding uit dat verhaal is heel gebruikelijk: je praat niet over geldproblemen.

Schulden zijn een taboeonderwerp.

En ik denk dat als je wel weet van de financiële problemen van een ander,

we geneigd zijn dat als iemands persoonlijke probleem te zien, en niet als een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Net zoals die rijken in Nehemia 5.

dia 8 – wereld draait om geld (kledingfabriek)

De kloof tussen arm en rijk, die is groter dan ooit.

Kort geleden werd door Oxfam Novib, een hulpverleningsorganisatie, een onderzoekje gepresenteerd.

Daaruit bleek dat de rijkste procent van de wereldbevolking net zoveel bezit als de overgebleven 99%.

De meesten van ons horen niet bij die rijkste procent, maar komen er wel dicht bij!

Geld is een belangrijke macht.

Sterker nog: de wereld wordt geregeerd door geld.

Onze hele samenleving draait om geld.

Hét argument achter veel politieke keuzes is geld.

En voor persoonlijke keuzes geldt dat net zo goed.

Nee, onze medekerkleden buiten we niet uit, maar we hebben wél slaven, op een veilige afstand.

Onze slaven zorgen voor goedkope bananen, koffie en T-shirts.

Ze worden uitgebuit omdat wij, de westerse maatschappij, meer van de eigen portemonnee houden dan van de rechten van een ander in een ver land.

2. Ontzag voor God in alles

dia 9 – ontzag voor God in alles

Als Nehemia hoort van die uitbuiting wordt hij woedend.

Hij heeft alles opzij gezet voor de bouw van Jeruzalem, en dan dreigt dat te stranden omdat sommige Israëlieten niet verder kunnen kijken dan het belang van hun eigen portemonnee?!

Nehemia ziet heel scherp wat het probleem is: gebrek aan ontzag voor God.

dia 10 – ontzag voor God maakt verschil in je leven

Nehemia roept een volksvergadering samen.

Deze situatie moet zo snel mogelijk worden opgelost!

Nehemia spreekt zijn rijke volksgenoten aan:

'het kan toch niet waar zijn dat door jullie schaamteloze zelfverrijking we nu zelfs volksgenoten van jullie moeten vrijkopen?!'
Op die vraag is maar één antwoord mogelijk, en dat weten die vermogende Israëlieten heel goed. Ze doen er wijselijk het zwijgen toe.

Dan maakt Nehemia duidelijk waarom dit echt niet kan. Dat doet hij niet met een beroep op medemenselijkheid, wat je misschien wel zou verwachten. Want het is toch onmenselijk om zo met elkaar om te gaan? Maar Nehemia zegt iets anders: 'heb toch, bij alles wat u doet, ontzag voor onze God.' Ontzag voor God betekent dat je hem liefhebt en dat je dat in je leven ook laat zien. Het kan niet anders dan dat ontzag voor God verschil maakt in hoe je met geld omgaat.

dia 11 – ontzag voor God geeft getuigenis
Het kan niet, ontzag hebben voor God en jezelf verrijken. En als je dat zelf niet zo ziet, dan zien mensen van buiten dat wel.
Wat moeten Israëls vijanden een plezier hebben als de Israëlieten zo met elkaar om gaan!
Wat een belabberd getuigenis van God geven we als we zo op onze centen zitten!

dia 12 – ontzag voor God geeft mensen een kans
Ontzag voor God geeft de doorslag.
Daarom roept Nehemia op tot vrijgevigheid, en daarin gaat hij verder dan volgens de wet nodig was. Rente was volgens de wet verboden, maar onderpanden en slaven niet.
In Leviticus 25 staat wel een wet die ervoor zorgt dat de schulden niet van generatie op generatie worden doorgegeven.
Elk 49e jaar is een jubeljaar, dan worden alle schulden kwijtgescholden,

komen alle onderpanden weer in bezit van de familie en zijn alle slaven vrij.

Nehemia zegt: 'dit is het moment om zo'n nieuwe start te maken.'

Dat is voor Nehemia meer dan een mooie theorie.

Nehemia was ook rijk en had geld uitgeleend.

Iedereen die een schuld bij hem heeft, wordt het kwijtgescholden.

Hij brengt in de praktijk wat hij van anderen vraagt, hij gaat zelfs nog verder.

Want als gouverneur van Juda heeft hij het recht om belasting te innen,

zodat hij zelf ook een goed inkomen heeft.

Uit ontzag voor God maakt Nehemia er geen gebruik van.

Het belang van het volk gaat boven zijn eigen portemonnee.

Door het goede voorbeeld van Nehemia volgt de rest ook.

3. Gods vrijgevigheid

dia 13 – Gods vrijgevigheid

Maar hoe kun je vrijgevig worden?

Hoe kom je los van het 'als ik het maar goed heb?'

Wat voor verschil maakt ontzag voor God precies?

dia 14 – vrijgevig zijn begint met Gods vrijgevigheid zien

Twee dingen daarover.

Het eerste: vrijgevig zijn begint met Gods vrijgevigheid zien.

Ik noemde net al even de wet uit Leviticus 25 en 26 over het jubeljaar.

Als je die hoofdstukken gaat lezen,

kom je steeds tegen dat God Israël uit Egypte heeft bevrijd.

God heeft de Israëlieten de vrijheid gegeven, God is een vrijgevige God,

en dat is de reden om zelf ook vrijgevig te zijn.

Als God mensen bevrijdt, kunnen diezelfde mensen elkaar toch niet uitbuiten?

Nehemia heeft begrepen dat het om meer dan een wet gaat: het gaat om God zelf.

In het Nieuwe Testament komt dat ook naar voren.

Johannes schrijft in 1 Johannes 3:

'Hoe kan Gods liefde in iemand blijven die meer dan genoeg heeft om van te bestaan, maar zijn hart sluit voor een broeder of zuster die hij gebrek ziet lijden?'

Gods vrijgevigheid, Gods liefde, dát is de sleutel!

Nog veel meer dan Nehemia mogen we die liefde kennen:

Jezus Christus is gekomen om ons vrij te maken.

Hoe kun je dan nog je eigen geld boven de vrijheid van anderen laten gaan?!

dia 15 – liever in Gods macht dan in de macht van geld

Het tweede: liever in Gods macht dan in de macht van geld.

In onze samenleving worden heel veel keuzes gemaakt op basis van geld.

Geld heeft dus macht over ons.

Nehemia trekt zich daar niet zoveel van aan.

Dat kan hij omdat hij iets beters heeft: het gaat hem er niet om dat hij rijk wordt,

het gaat hem erom dat Jeruzalem wordt herbouwd.

En daarachter zit een nog groter doel: dat Gods koninkrijk wordt gebouwd.

Nehemia leeft niet voor geld.

Met geld kun je veel dingen doen,

maar de andere kant is dat geld ook veel met jou doet.

Geld is een verslavende macht.

Die macht wil Jezus doorbreken.

Niet het geld maar Jezus is koning over de hele wereld.

En de vraag is: mag hij jou ook vrij maken van die macht van geld

en koning zijn in jouw leven?

4. Wees vrijgevig

dia 16 – wees vrijgevig

Van Nehemia mogen we leren

dat ontzag voor God, liefde voor God, vrijgevig maakt.

Wees vrijgevig!

dia 17 – vrijgevig binnen de gemeenschap van de kerk (avondmaal)

In Nehemia 5 is dat vrijgevigheid binnen de eigen gemeenschap. Daar moeten wij ook beginnen: vrijgevig binnen de gemeenschap van de kerk.

Als we zometeen de maaltijd van de Heer vieren, de vrijgevigheid van Jezus vieren, dan moeten we ook vrijgevig zijn naar elkaar.

Als iemand geldproblemen heeft, dan kunnen we onszelf er niet vanaf maken door te zeggen: 'ja, dat is jouw probleem, daar heb ik niets mee te maken.' Dat betekent niet dat we elkaar altijd maar geld moeten geven, je moet kijken naar wat een goede en duurzame oplossing is, maar de oplossing is in ieder geval niet om het als ieders persoonlijk probleem te beschouwen.

dia 18 – vrijgevig in je uitgavenpatroon (bananen)

En wees dan ook vrijgevig buiten de kerk.

Natuurlijk kun je dan denken aan goede doelen, dichtbij, zoals de voedselbank, en ver weg, zoals hulpverleningsorganisaties.

Maar denk ook eens aan hoe je geld uitgeeft.

Neem bijvoorbeeld bananen.

Die kun je bij veel supermarkten kopen voor 99 cent per kilo. Daarnaast liggen ook bananen die bijna twee keer zo duur zijn. Dat prijsverschil moet ergens vandaan komen.

Als je die bananen van 99 cent koopt, dan kun je weten dat iemand daarvoor de rekening moet betalen: de arbeiders op de bananenplantage.

Dit voorbeeld kun je op honderden producten toepassen.

Als je voor je portemonnee kiest, werk je ook mee aan de uitbuiting van anderen.

O ja, ik weet dat het niet te doen is om alleen maar eerlijke producten te kopen.

Voor de meesten van ons is dat onbetaalbaar.

Bovendien: ook bij dure producten weet je niet waar het geld terecht komt,
het prijsverschil komt in ieder geval niet allemaal bij de arbeider terecht...

Maar pak in ieder geval niet gedachteloos het goedkoopste product:

probeer je ervan bewust te zijn dat hoe jij koopt invloed heeft.

dia 19 – geniet van Gods vrijgevigheid

Fairtrade-producten worden wel eens gezien als hobby voor mensen die links stemmen.

Wat zou het mooi zijn als juist christenen het voortouw nemen in vrijgevigheid.

Juist in een wereld die helemaal draait om geld, hebben christenen een prachtig alternatief om aan de wereld te laten zien.

Het gaat niet om mijn rijkdom, het gaat om God die bevrijdt.

Geniet van Gods vrijgevigheid, ook zometeen aan tafel.

En wees zelf vrijgevig, uit liefde voor God en mensen.

Amen.

Nehemia 4:8 – Houd moed in je geloof

Maakt geloven verschil? In je eigen leven? Voor de wereld? Soms kun je er moedeloos van worden. Van Nehemia kun je leren hoe je moed kunt houden in je geloof.

Voor preeklezers: ik hoor graag als mijn preek ergens gelezen wordt. Neem dan even contact met mij op: hmveurink@gmail.com. Dan stuur ik ook de bijbehorende powerpoint toe.

Liturgie

Zingen: Psalm 124 : 1 en 3

Stil gebed

Votum en groet

Zingen: LvK Lied 320 : 1, 3 en 4

Gebed

Kinderen naar club

Lezen: Nehemia 3 : 33 – 4 : 17

Zingen: Psalm 127 : 1 en 2

Preek over Nehemia 4 : 8

Zingen: Psalm 125 : 1, 2 en 3

Kinderen terug

Lezen wet

Zingen: Opwekking 689

Gebed

Collecte

Zingen: GKB Gezang 147 : 1, 2 en 4

Zegen

Houd moed in je geloof

Inleiding

dia 1 – sport

Ik heb er nog nooit een geheim van gemaakt dat ik geen sporter ben.

Wat veel minder mensen weten, is dat het bij mij soms wel begint te kriebelen.

Want ergens geloof ik toch wel dat sport ook voor mij goed zou zijn.

Al kost het al moeite om dat hardop te zeggen...

Voor de lijn hoef ik het niet te doen,

en met mijn conditie valt het volgens mij ook nog wel mee,

maar als mensen vertellen dat ze van sporten energie krijgen

doordat het hun helpt om hun hoofd even leeg te maken,

dan word ik toch wel een beetje jaloers.

dia 2 – schoen

Ik heb wel eens een poging gedaan.

De laatste keer was toen ik nog studeerde.

Hardlopen, dat leek me wel wat.

Met goede moed ben ik eraan begonnen.

Ik ging er echt voor, heb er zelfs hardloopschoenen voor gekocht.

De eerste keren voelde het ook echt goed.

Maar al snel werd het minder.

Ik merkte dat er weinig vooruitgang in zat.

Dat lag trouwens helemaal aan mijzelf, want ik dacht het wel zonder die schema's te kunnen waarmee je het hardlopen langzaam opbouwt.

Ik wilde het direct echt kunnen.

Ik werd nog meer ontmoedigd,

toen ik eens met een vriend een rondje ging doen.

Ik was al buiten adem terwijl het leek alsof hij nog met de warming-up bezig was...

En toen ik ook nog een keer kniepijn kreeg,

werd ik er zo moedeloos van dat ik het heb opgegeven.

dia 3 – moedeloos

Als dingen niet lukken, als het tegenzit, dan kun je er moedeloos van worden.

Als je solliciteert, en je wordt niet uitgenodigd voor een gesprek,

maar met een standaardbrief afgewezen,

en dat gebeurt je 20 keer achter elkaar,

dan kun je zomaar de moed verliezen.

Als je een dikke onvoldoende haalt voor Frans,

en dan voor de volgende toets extra hard gaat leren,

maar dan een nog dikkere onvoldoende haalt,

en hoe hard je het ook probeert, je er niets van bakt,

dan kun je zomaar de moed verliezen.

dia 4 – houd moed in je geloof

De moed verliezen, daarover gaat het in Nehemia 4.

Het zit niet altijd mee.

Er is tegenstand, ook voor christenen die willen bouwen,
die willen dat hun geloof verschil maakt.

Ook als christen kun je de moed verliezen.

Van Nehemia mag je dan leren:

houd moed in je geloof.

1. Ontmoedigd

dia 5 – goed resultaat geeft goede moed

Zo begint Nehemia aan de herbouw van Jeruzalem.

Jeruzalem is een puinhoop,

en als Nehemia in de Perzische stad Susa hoort over de
situatie van Jeruzalem,

raakt dat hem diep.

Nehemia begint te bidden,

en langzaam rijpt bij hem het plan om zelf naar Jeruzalem te
gaan.

En, wonder boven wonder, krijgt hij de steun van koning
Artaxerxes.

Nehemia krijgt alles waar hij om vraagt.

Dat geeft nog eens moed!

Eenmaal in Jeruzalem houdt Nehemia de moed erin.

Ja, hij schrikt van hoe Jeruzalem erbij ligt,
maar hij gaat niet bij de pakken neerzitten.

Er is werk aan de winkel!

Zijn enthousiasme werkt aanstekelijk:

al snel is er een hele groep bouwers bezig om de stadsmuur op
te bouwen.

Het begint weer ergens op te lijken.

Heerlijk om resultaat te zien!

Zo werkt het bij ons ook.

Het werkt motiverend als je merkt dat je vooruitkomt.

Om even te blijven bij mijn voorbeeld over hardlopen:

als je steeds een halve minuut van je recordtijd weet af te
halen,

geeft dat energie om ervoor te blijven gaan.

Voor geloven geldt dat ook:

wat is het motiverend als je ziet dat je geloof verschil maakt!

Als je geloof verschil maakt in je dagelijks leven.

Als je geloof verschil maakt in het leven van anderen.

Wat is het voor de kerk stimulerend

als mensen van buiten de kerk tot geloof in Jezus komen!

Dat motiveert om te blijven bouwen aan Gods koninkrijk.

dia 6 – tegenstand: spot, geweld en verdeeldheid

Terug naar Jeruzalem.

Niet iedereen is blij met Nehemia en zijn enthousiasme.

Een zekere Sanballat wordt woest als hij over Nehemia hoort.

Op dit moment heeft hij het voor het zeggen in Jeruzalem.

Wie denkt die Nehemia wel niet dat hij is,

om de Joden tegen hem, Sanballat, op te zetten?

Meneer komt uit het verre Perzië, en weet nu precies hoe het hier moet?!

Zo'n onruststoker kan Sanballat niet gebruiken!

De bouw van de muur moet gestopt worden.

Het eerste wapen dat Sanballat tevoorschijn haalt, is spot.

Met een paar medestanders maakt hij het werk van de bouwers belachelijk.

'Moet je kijken, die hoop stenen daar,

denken ze nu echt dat ze van Jeruzalem weer een waardige stad kunnen maken?

Verspilde moeite als je het mij vraagt!'

'O, en jullie, christen, je denkt toch niet echt dat je geloof verschil maakt?

Doe jezelf een lol, en maak gewoon wat moois van je leven!'

Nehemia en de bouwers laten zich er niet door ontmoedigen.

De bouw gaat verder, het is al bijna op de helft.

Tijd voor zwaarder geschut!

Sanballat haalt zijn tweede wapen tevoorschijn: geweld.

Als er met die Jeruzalemmers niet te praten valt,

dan moet er maar gevochten worden.

Sanballat bereidt een aanval voor.

Ondertussen wordt ook het derde wapen ingezet: verdeeldheid. Sanballat maakt er handig gebruik van dat sommige Joden op hun rust gesteld zijn.

Deze Joden wonen in het gebied rondom Jeruzalem, en leven al jaren vreedzaam met andere volken in het land. Die Nehemia moet oppassen, straks worden zij ook nog in de oorlog getrokken!

Sanballat weet hen, Nehemia's volksgenoten, zover te krijgen dat ook zij proberen Nehemia over te halen de bouw van Jeruzalem te staken.

Vernietigender kan het niet: als je eigen mensen zich tegen je keren.

Als mensen uit de kerk zeggen dat je niet moet verwachten dat je geloof verschil maakt, want alles is al eens geprobeerd, en het werkt toch niet.

dia 7 – maakt geloof wel verschil?

Tegenwerking maakt moedeloos.

Is het ook niet erg idealistisch dat christenen iets mogen betekenen voor de bouw van Gods koninkrijk?

Kijk dan naar de wereld!

Is de wereld door onze inspanningen een betere plaats geworden?

Zal de wereld ooit wel beter worden?

Maakt geloof wel verschil?

2. God maakt het verschil

dia 8 – God maakt het verschil

De moed zakt je zomaar in de schoenen.

Wat kunnen wij nu, wie zijn wij nu helemaal?

Maar dat is buiten God om gerekend, terwijl juist God het verschil maakt.

dia 9 – bouwen wordt snel een eigen project

De Israëlieten die bouwen aan de muur dreigen af te haken.

De spot van Sanballat en zijn medestanders konden ze nog wel verdragen,
al knaagde het van binnen wel aan hen.
Maar de dreiging dat het op oorlog uit loopt
en hun eigen volksgenoten die zich tegen de herbouw van Jeruzalem keren,
het wordt hen te veel.
Tegen Sanballat en zijn leger kunnen ze toch nooit op?
Ze zijn al zo moe van het bouwen, het is zo zwaar.
Moeten ze niet gewoon de werkelijkheid onder ogen zien,
dat de herbouw van Jeruzalem gedoemd is te mislukken.
Ze hebben gewoon te veel hooi op hun vork genomen,
ze hebben zichzelf overschat.

Het probleem is dit:
de bouwers zien de bouw van Jeruzalem als hun eigen project.
Ze vergeten te kijken naar God.
En volgens mij is dat een heel herkenbaar probleem.
Als ik vanuit mijn geloof iets wil betekenen voor de mensen om mij heen,
kan het al heel snel mijn eigen project worden.
Als we als kerk dingen bedenken om iets voor de samenleving te doen,
of als we proberen verder te komen in het samenwerken met de CGK,
dan gaan voor je het weet de dingen van onszelf afhangen.
En dan gaat het mis!
Het gaat mis als alles gaat om wat wij doen,
in plaats van dat het gaat om wat Jezus al hééft gedaan.

dia 10 – kijk dan naar wat God gedaan heeft
Dat ziet Nehemia heel scherp.
De moreel, de strijd lust van zijn mannen is op een dieptepunt.
Nehemia weet wat nodig is:
de bouwers moeten niet vertrouwen op hun eigen mogelijkheden
maar op Gods macht.
Daarom spreekt Nehemia hen toe.

'Wees niet bang voor hen,' begint Nehemia.

Woorden die in de bijbel vaker gebruikt worden in hopeloze situaties

waar God het verschil maakt.

Nehemia gaat verder: 'denk aan de grote en geduchte Heer.'

Hij houdt de Israëlieten voor:

'als God aan onze kant staat, kan niemand ons stoppen.

Jullie kennen God toch?

Jullie hebben toch gehoord hoe God in heel de geschiedenis steeds weer zijn volk te hulp kwam?

Vertrouw er dan op dat God ook voor ons strijd.'

Als je moedeloos wordt over je geloof,

als je je afvraagt wat voor zin het nu eigenlijk heeft

om te leven in het spoor van Jezus Christus,

kijk dan naar Jezus.

Maak van het verschil dat je als christen maakt niet je eigen project.

Kijk maar naar wat Jezus gedaan heeft:

hij is het die echt verschil maakt!

En dat mag je motiveren om zelf ook verder te bouwen.

Net als de bouwers van Jeruzalem: als ze weer naar God hebben gekeken,

krijgen ze nieuwe moed om ervoor te gaan.

Want God schakelt mensen in.

3. Heeft bouwen zin?

dia 11 – heeft bouwen zin?

Maar wat merk je er nu in de praktijk van

dat God zelf voor ons strijd?

Kijk, in Nehemia kun je dan in ieder geval nog aanwijzen dat het lukt.

Als de mensen weer naar God kijken, krijgen ze nieuwe moed en uiteindelijk komt Jeruzalem af.

In geloof mag je dan zeggen dat dat Gods werk is.

Maar vaak is bouwen helemaal geen succesverhaal.

Heeft het wel zin?

dia 12 – denk klein: in je eigen mogelijkheden

Laat ik daar twee dingen over zeggen.

Het eerste: we denken vaak te groot.

Een spreekwoord zegt: 'wie het kleine niet eert is het grote niet waard',

en het kan geen kwaad om ons dat regelmatig voor te houden.

Je kunt wel willen dat je geloof in alles in je dagelijks leven verschil maakt,

en het is prachtig als dat inderdaad zo is,

maar geloven werkt vaak net als hardlopen: je moet het oefenen.

Hoe langer je bezig bent, hoe meer je ervan ziet.

Je kunt wel willen dat jouw geloof de wereld verandert,

ervoor zorgt dat de wereld een betere plek wordt,

maar dan denk je te groot.

Maar dat betekent nog niet dat je geloof niets voor anderen betekent:

het kan wel degelijk verschil maken voor je vrienden of je burens,

voor de mensen die op jouw pad belanden,

en daarin mag je iets laten zien van hoe God van mensen houdt.

Nehemia verandert ook niet de hele wereld,

in het Perzische rijk blijft Jeruzalem een onbeduidend provinciestadje.

Maar op zijn plek draagt Nehemia wel bij aan Gods grotere werk.

dia 13 – zeesterren

Misschien heb je wel eens het verhaal van de zeesterren gehoord.

Op een strand zijn duizenden zeesterren aangespoeld,

en als ze niet snel weer in het water komen, gaan ze dood.

Een jongen loopt over het strand en gooit zeesterren in zee.

Een oude man kijkt er verbaasd naar:

'wat heeft het voor zin, het zijn zoveel zeesterren, die kun je nooit allemaal redden.'

De jongen pakt de volgende zeester en zegt:

'maar deze zeester wel', en gooit hem in zee.

dia 14 – God gaat verder met wat mislukt lijkt

Er is nog een reden waarom bouwen zin heeft:

God keert wat mislukt lijkt om.

Kijk maar weer naar Jezus.

Jezus vertrouwde zijn Vader in alles,

maar dat betekende niet dat hij niet werd tegengewerkt.

Zelfs aan het kruis nog werd hij bespot:

'jij bent toch Gods Zoon, dan kun je toch van dat kruis afstappen?'

Jezus verloor de moed niet, maar dat maakte zijn leven nog geen succesverhaal.

De dreigementen aan zijn adres werden waargemaakt:

hij werd om het leven gebracht.

En juist door die, in mensenogen, mislukking,

bouwt God aan zijn koninkrijk, zijn nieuwe wereld.

Als je je geloof in je leven vorm wilt geven,

als je wilt leven voor het koninkrijk van God,

dan zul je tegenstand tegenkomen, belooft Jezus.

En soms zal het lijken alsof het allemaal voor niets is.

Maar God gaat verder met het kleine, het mislukte.

Er zijn machten die willen dat Gods koninkrijk instort.

Maar juist in verdrukking groeit het.

4. Houd de moed erin!

dia 15 – houd de moed erin

Geloven is meer dan het aannemen van bepaalde waarheden.

Het is een vertrouwen op God dat je leven stempelt.

De komende weken doen we hier in de kerk een leesproject over de brief van Jacobus.

Daar staat het heel scherp:

als het geloof zich niet daadwerkelijk bewijst, is het dood!

Juist als je dat verschil wilt maken, krijg je tegenstand.

Houd dan de moed erin!

dia 16 – vecht tegen moedeloosheid

Van Nehemia kun je iets leren van hoe kunt vechten tegen moedeloosheid.

Hij doet drie dingen.

Het eerste: hij bewapent, met wapens en met Gods beloften.

Als je geloof aangevochten wordt, bewapen je dan!

Denk aan wat God al gedaan heeft en aan wat God belooft.

Raak thuis in de bijbel.

Het tweede is dat Nehemia het doel voor ogen houdt:

de bouwers moeten niet afhaken, want ze bouwen aan een veilige stad voor hun familie.

Houd het doel voor ogen als je geloof aangevochten wordt:

dat Gods naam geheiligd wordt, zijn koninkrijk komt en zijn wil wordt gedaan,

op aarde, net zoals dat in de hemel gebeurt.

En het derde: Nehemia zorgt dat niemand alleen hoeft te staan.

Als op de hoorn wordt geblazen, moet iedereen komen om samen te vechten.

Als je geloof aangevochten wordt,

zoek dan de kracht van samen geloven.

Bouw elkaar op, bemoedig elkaar in het geloof.

dia 17 – wees een bouwer

Als je zo vecht, kun je bouwen.

Wees niet halfslachtig, dat je geloof in je leven geen verschil maakt.

Dat God en je gewone leven gescheiden werelden zijn.

Neem geen genoegen met een geloof dat niets kost.

Je leeft niet om met zo min mogelijk kleerscheuren in de hemel te komen.

Jezus is koning, hij heeft alle macht, hij heeft het voor het zeggen in heel je leven.

Durf je daar echt voor te gaan?

Durf je met je leven te geloven?

Wees een bouwer!

Laat je geloof verschil maken in de keuzes die je maakt.

Laat je geloof verschil maken in hoe je met anderen omgaat.

Laat je geloof verschil maken in waar je voor leeft.

dia 18 – avondmaal

Volgende week vieren we het avondmaal, de maaltijd van de Heer.

Als je daaraan meedoet, is het goed om je voor te bereiden.

Nee, niet omdat je dan even extra goed christen moet zijn.

Je zou elke week de maaltijd moeten kunnen vieren.

Maar in je geloof kan wel sleur ontstaan,

en dan is het goed dat er momenten zijn om weer even te bezinnen.

In het oude avondmaalsformulier gebeurt die voorbereiding aan de hand van de drieslag: ellende, verlossing, dankbaarheid.

Die wil ik toepassen aan de hand van Nehemia.

Op weg naar de maaltijd,

benoem en belijd de zonde van moedeloosheid en halfslachtigheid in je eigen geloof,

verwonder je over hoe God door Jezus verdergaat met de bouw van zijn rijk

en neem je voor de moed niet te verliezen en je door God te laten inschakelen,

tot eer van zijn naam.

Amen.

Nehemia 1:5-11 – Bidden met volharding voor de stad

Het lijkt niet goed te gaan met het christelijk geloof in Nederland. Hoe kan de kerk dan bloeien en van betekenis zijn? Van Nehemia leren we dat dat niet begint met plannen maken maar met bidden.

Voor preeklezers: ik hoor graag als mijn preek ergens gelezen

wordt. Neem dan even contact met mij op: hmveurink@gmail.com.
Dan stuur ik ook de bijbehorende powerpoint toe.

Liturgie

Zingen: LvK Lied 381 : 1, 2 en 4

Stil gebed

Votum en groet

Zingen: GKB Gezang 121 : 1, 6, 7 en 8

Gebed

Kinderen naar club

Lezen: Nehemia 1 : 1 – 2 : 10

Luisterlied: Psalmen voor Nu 79

Preek over Nehemia 1 : 5 – 11

Zingen: Psalm 102 : 7, 8 en 13

Kinderen terug

Lezen wet

Zingen: LvK Lied 473 : 1a, 2m, 3v, 4m, 5v en 10a (beurtzang)

Gebed

Collecte

Zingen: GKB Gezang 70

Zegen

Bidden met volharding voor de stad

Inleiding

dia 1 – enquête

Zo af en toe krijg ik een e-mail met de vraag om een enquête in te vullen.

Meestal is dat een vriendelijke e-mail

waarin vooral benadrukt wordt hoe dankbaar ze zijn

als je even de moeite neemt met de enquête mee te doen.

En dat is ook wel nodig, want de meeste mensen nemen die moeite niet.

Als 30% van de mensen die gevraagd worden de enquête ook echt invult,

dan doe je het helemaal niet onaardig.

Want een enquête invullen kost tijd,
en daar hebben de meeste mensen te weinig van.
Misschien is het je wel eens opgevallen dat bij online
enquêtes
vaak gezegd wordt hoe lang je ongeveer over het invullen doet.
'Het invullen van deze enquête kost ongeveer 10 minuten.'
En dan is het belangrijk dat die tijd goed wordt ingeschat.
Als de tijd te hoog wordt ingeschat, haken mensen af.
Een enquête die ongeveer een uur kost, daar begin ik gewoon
niet aan.
Hoe minder tijd, hoe meer mensen mee willen doen.
Maar als je de tijd te laag inschat, voelen mensen zich
bedrogen.
Dan zijn ze 10 minuten bezig, en zien ze dat ze nog niet eens
op de helft zijn.
Dan haken ze alsnog af...
Als je de enquête dan tot het einde hebt ingevuld,
wordt je vaak nog even bedankt.
Je zou denken dat je bedankt wordt voor je mening,
voor de informatie die je hebt gegeven.
Maar nee, je wordt bedankt voor je tijd!

dia 2 – horloge

Tijd is kostbaar.

Elke dag heeft 24 uur en je moet kiezen wat je met die tijd
doet.

Overal zijn dingen die om onze tijd vragen.

Soms belangrijke dingen,

vaak ook dingen die ons alleen maar afleiden.

Echt tot rust komen is voor westerse mensen heel moeilijk.

Want die tijd kun je veel efficiënter besteden.

Door niet-westerse mensen wordt dan ook wel eens gezegd:

'jullie hebben een horloge, maar wij hebben de tijd.'

dia 3 – bidden met volharding voor de stad

En dan hebben we gelezen over Nehemia die bidt.

Het gebed zelf is niet zo lang,

maar Nehemia blijft bidden, maandenlang.
Wij zouden het al snel tijdsverspilling vinden.
Wat is het moeilijk om tijd te nemen om te bidden.
Laat ik voor mijzelf spreken:
vaak heb ik er helemaal de rust niet voor.
Toch gaat het vandaag over volhardend bidden.
En heel specifiek: over bidden voor de stad.

1. Geraakt

dia 4 – geraakt

Nehemia bidt, voor de Israëlieten en voor Jeruzalem.
Hij bidt omdat hij slecht nieuws heeft gehoord
over zijn volk en zijn vaderland.
Hij bidt omdat hij is geraakt.

dia 5 – Nehemia: een succesvolle Israëlitische Perziër
Nehemia leeft in de tijd van de Perzen.

Ik kan zelfs nog preciezer zijn:

Nehemia 1 en 2 speelt zich waarschijnlijk af
in de winter van 446 en 445 voor Christus.

Perzië, wat vandaag Iran is, is de grote wereldmacht.

Ze zijn de opvolgers van het Babylonische rijk.

Perzische koningen regeren over de wereld.

Zoals koning Artaxerxes.

Hij komt niet alleen in de bijbel voor,

maar in alle geschiedenisboeken over die tijd.

Het plaatje dat je ziet is zeer waarschijnlijk zijn graf.

In dat Perzische wereldrijk komen we Nehemia tegen.

Nehemia is een Israëliet.

Hij is geboren en getogen in Perzië.

Zijn voorouders waren ballingen, door de Babyloniërs
weggevoerd uit Israël.

Toen na 70 jaar de Perzen aan de macht kwamen,

mochten de Israëlieten terug naar hun land,

maar veel Israëlieten zijn in hun nieuwe land gebleven.

Nehemia zelf kent Israël alleen maar van horen zeggen.

dia 6 – Susa

Nehemia woont in Susa, een chique stad.

In de binnenlanden van Perzië konden de winters streng zijn, maar in Susa is het altijd mooi weer.

Het is een beetje wat Sotsji vandaag voor Rusland is: de rijken kunnen er overwinteren.

Artaxerxes is in de winter graag in Susa, en Nehemia gaat met hem mee.

Want Nehemia heeft een mooie carrière.

Wijnschenker, dat klinkt als iemand die de hele dag met wijn bezig is,

maar Nehemia is wel wat meer dan een deftige ober: als schenker heeft hij veel invloed.

Nehemia geeft de koning regelmatig advies.

Hij is eerder een soort spindoctor.

Helemaal geïntegreerd in Perzië.

dia 7 – slecht nieuws: het gaat slecht met Gods volk

Maar dan krijgt Nehemia nieuws, slecht nieuws, van zijn broer.

Het is nieuws over zijn vaderland, Israël.

Met de Israëlieten gaat het slecht.

Een kleine groep Israëlieten die na de ballingschap is teruggekeerd,

probeert weer een leven in Israël op te bouwen.

Maar het is hopeloos.

Ze hebben het wel geprobeerd, Jeruzalem herbouwen,

maar door hun tegenstanders is het alweer afgebroken.

Met de Israëlieten wordt de spot gedreven.

Het raakt Nehemia diep.

Ook al is hij nog nooit in Israël geweest, toch voelt hij zich ermee verbonden.

Het raakt hem omdat Gods stad in puin ligt.

Het raakt hem dat Gods volk bespot wordt.

Het raakt hem dat God belachelijk wordt gemaakt.

Nehemia gelooft dat God nog altijd iets van plan is met Israël,

maar het ligt helemaal stil.

dia 8 – word je geraakt door de wereld die God niet kent?

In de kerk geloven we dat God nog steeds iets van plan is: dat iedereen God zal kennen en dat er vrede is op aarde.

Maar van alle kanten komt slecht nieuws dat het er in de verste verte niet op lijkt.

Raakt dat je, net zoals het Nehemia raakt?

Natuurlijk kun je geraakt worden door terreur in de wereld, maar zo ver hoeft je niet eens te zoeken.

Ga maar eens een zaterdagmiddag in de Voorstraat mensen kijken.

Bedenk dat ieder zijn eigen verhaal en eigen problemen heeft.

Vrede en rechtvaardigheid zijn zo ver weg.

En hoeveel van die mensen kennen God eigenlijk?

Als kerk willen we graag ons geloof uitdelen,

maar ondertussen moeten we ook vechten tegen onze eigen onverschilligheid.

Nehemia laat zich raken.

Hij beseft: ook al lacht de toekomst me tegemoet, er is meer dan mijn leven.

Als je zelf onbezorgd kunt leven, kun je je dan ook nog laten raken

door dat het steeds zeldzamer is om te geloven en de wereld zo genadeloos hard is?

2. Bidden met volharding

dia 9 – bidden met volharding

En dan gaat Nehemia bidden.

Verrassend is dat.

Nehemia is iemand die graag de handen uit de mouwen steekt.

Bovendien heeft hij invloed, dus hij had best kunnen proberen iets te doen.

Maar Nehemia gaat bidden.

Want voor hem is het helemaal vanzelfsprekend dat hij met God spreekt over wat hem raakt.

dia 10 – bidden als levenshouding

Tussen het slechte nieuws over de Israëlieten

en het gesprek met de koning zitten een paar maanden.

Deze maanden staan voor Nehemia helemaal in het teken van het gebed.

Het gebed zoals dat staat opgeschreven,

kun je zien als een samenvatting van het gebed dat Nehemia maandenlang bidt.

Stel je voor, maandenlang bidden.

Zoals Paulus ook in 1 Tessalonicenzen 5 schrijft:

‘bid onophoudelijk.’

Nee, natuurlijk betekent dat niet dat je de hele dag

je handen gevouwen houdt en je ogen dicht.

Nehemia heeft zich niet ziek gemeld, hij bleef gewoon aan het werk.

Maar onder het werk gaat het bidden gewoon door.

Bidden is een levenshouding van God zoeken, vragen naar zijn plan.

En ondertussen gewoon doen wat je moet doen.

dia 11 – bloei begint met gebed

Dat zit niet zo in mijn aard: ik houd van plannen maken.

Ik ben predikant geworden omdat ik diep onder de indruk ben van God,

en omdat ik het iedereen gun om Jezus te leren kennen.

Ik wil me inzetten voor Gods rijk,

door van Gods liefde uit te delen, met woorden en met daden.

En dan maak ik graag plannen, bedenk ik graag nieuwe dingen,

en kan ik teleurgesteld zijn als het allemaal niet zo snel gaat.

Maar als we willen dat de kerk bloeit,

als we willen dat onze stadsgenoten Gods liefde leren kennen,

dan begint het niet met plannen maken,

dan begint het met bidden.

Bidden, om de groei van Gods koninkrijk,

in de wereld, en ook in Franeker.

Niet eenmalig, maar volhardend, zoals Nehemia maandenlang gebeden heeft.

dia 12 – bidden uit bewogenheid

Dat bidden is trouwens niet uit een soort meerderwaardigheidsgevoel.

Het is niet de christenen tegenover de rest van Franeker.

Dat gebeurt wel heel makkelijk,

als je als christen om je heen kijkt,

als je je zorgen maakt om het afnemende geloof in God.

Je schudt je hoofd, je zegt 'och, het is ook wat...',

en je kunt het veroordelen.

Nehemia doet dat heel anders.

Hij belijdt in zijn gebed zonden.

Niet alleen zijn eigen zonden, ook de zonden van zijn familie, ja, zelfs de zonden van Israël.

Hij gaat naast de mensen staan voor wie hij bidt,

ziet zichzelf als een van hen.

Zoals Jezus dat later ook doet als hij naast mensen gaat staan,

als hij deelt in hun levens,

en niet als iemand die altijd zijn oordeel klaar heeft,

maar als iemand die met mensen bewogen is, die met jou en mij bewogen is.

Vanuit die houding mogen we volhardend bidden, ook voor Franeker.

3. Bidden en doen

dia 13 – bidden en doen

En dan?

Als je bidt, als je volhardend bidt, brengt dat ons echt verder?

Bidden kan ook een excuus worden om niets te doen:

ik heb ervoor gebeden, en nu moet God het maar doen.

Als je gebed echt is, mag het je ook wat kosten.

Vorige week noemde ik dat ook al:

als je bidt dat je een toets haalt,

moet je voor die toets natuurlijk ook gewoon leren.
En als je bidt dat voor een goed doel veel geld wordt opgehaald,
dan is het hypocriet als je niet zelf ook geld doneert.
Als een gebed je niets mag kosten, is een gebed te gemakkelijk gebeden.
Bidden betekent niet dat je niets hoeft te doen.

dia 14 – het gebed van Nehemia is zijn roeping
Kijk maar weer naar Nehemia.

De laatste woorden van zijn gebed zijn:

‘laat me vandaag toch slagen en laat de koning mij welgezind zijn.’

Nehemia was maanden aan het bidden.

Eerst gewoon voor de Israëlieten in Jeruzalem.

Maar langzaam dringt bij Nehemia het besef door:

misschien heeft God hierin voor mij ook wel een taak.

En hij blijft bidden, en het wordt hem steeds duidelijker:

hij, Nehemia, moet naar Jeruzalem.

Zijn gebed is tegelijk zijn roeping.

Dat is een proces, het was voor Nehemia niet direct duidelijk,
en die maanden bidden zijn echt nodig geweest.

En als Nehemia beseft wat hij moet doen,

gaat hij nog niet direct tot actie over.

Hij bidt: is vandaag misschien de dag?

En de volgende weer, en weer, en weer.

Nehemia wacht op God.

En God laat het wel zien wanneer het zo ver is.

Dat is als de gelegenheid zich voordoet.

Nehemia heeft de steun van koning Artaxerxes nodig.

Diezelfde Artaxerxes heeft jaren geleden verboden dat Jeruzalem herbouwd werd.

Dat Nehemia naar Jeruzalem gaat, heeft alleen zin als hij de koning aan zijn kant krijgt.

Als schenker, als adviseur, was Nehemia regelmatig bij Artaxerxes,

en hij wacht op een goede gelegenheid zijn plan ter sprake te brengen.

En dan doet de gelegenheid zich voor.

De koning vraagt wat Nehemia dwarszit, hij begint er zelf over.

Nu kan Nehemia het vragen, al doet hij dat nog heel voorzichtig.

Maar de koning blijkt Nehemia gunstig gezind te zijn.

Er staat nog fijntjes dat de lievelingsvrouw van de koning erbij was.

Zo zie je maar weer wie het in de wereld echt voor het zeggen hebben...

dia 15 – bidden als een dienaar

Door zijn bidden verandert de hele toekomst van Nehemia.

Hij zat prima in Perzië, met een mooie baan en goede perspectieven voor de toekomst.

Hij ruilt het in voor het onzekere bestaan in Jeruzalem.

Zijn gebed verandert zijn leven.

Nee, ik zeg niet dat onze gebeden ons leven zo heftig op de kop zetten.

Voor sommigen is dat misschien wel zo, dat je een roeping hebt voor een ver en onveilig land. Vaak is het ook gewoon een roeping op je eigen plek, want ook in Franeker is genoeg te doen.

Hoe dan ook, als je bidt met de woorden van het 'onze Vader': 'laat uw koninkrijk komen',

laat het dan een gebed van een dienaar zijn.

Een gebed hoe God ook jou kan gebruiken in de groei van zijn koninkrijk.

4. Bid zoals Nehemia

dia 16 – bid zoals Nehemia

Als we verlangen naar bloei, bloei voor de kerk en voor de stad, dan begint het met bidden.

En het gebed van Nehemia mogen we als voorbeeld voor ons eigen

gebed gebruiken.

dia 17 – Gods grootheid

Begin met Gods grootheid.

Kijk maar hoe Nehemia begint:

‘God van de hemel, machtige en ontzagwekkende God.’

Het is goed om elk gebed zo te beginnen.

Begin maar bij wie God is.

Want uiteindelijk gaat het niet om jouw wensen, gaat het ook niet om jou,

maar gaat het om God.

Het uiteindelijke doel van het gebed is dat God wordt groot gemaakt.

dia 18 – schuldbelijdenis

En belijd dan schuld.

Belijd je eigen schuld, de dingen die tussen jou en God in de weg staan,

die ervoor zorgen dat je niet oprecht kunt bidden.

Belijd het, en het wordt vergeven!

Maar belijd niet alleen schuld voor jezelf.

Je kun schuld belijden voor je familie,

schuld belijden voor je stad,

schuld belijden voor Nederland,

schuld belijden voor de wereld.

Schuld belijden dat we er met elkaar zo’n bende van hebben gemaakt,

en dat je zelf mede verantwoordelijk bent.

Wat denken we makkelijk dat de wereld niet groter is dan mijn eigen leven.

dia 19 – Gods beloften

Herinner God ook aan zijn beloften.

Nehemia vraagt God om te denken aan wat hij Mozes beloofd heeft.

Als wij bidden voor de bloei van de kerk en de stad mogen we dat ook doen.

Dan kunnen we bijvoorbeeld bidden:

'Heer, u hebt gezegd dat wij het zout van de aarde zijn
en dat we het licht in de wereld zijn.
Op die woorden willen wij pleiten.
Laat ons inderdaad zout en licht zijn.'

dia 20 – gebed voor de stad

Dan mogen we verder bidden, om de komst van Gods rijk.

En concreet: dat Franeker bekend wordt met de liefde van
Christus,

dat mensen in Franeker met genade met elkaar omgaan, dat
niemand wordt achtergesteld.

Bid om de opbouw van de kerk, dat de kerk een bloeiende
gemeente is.

Bid voor de mensen door wie je geraakt bent.

Voor je straatgenoten,

voor al die mensen die je tegen komt met hun eigen bagage.

dia 21 – je eigen rol

En bid dan ook dat je ontdekken mag wat je zelf aan je gebed
mag bijdragen.

Vraag God wat hij met jouw leven wil.

Dat is een gebed om vol te houden.

Als bidden een levenshouding is, dan groeit dit gebed.

En God kan dan gebruik maken van de gelegenheid om je gebed te
verhoren,

zoals Nehemia wist: nu moet ik met de koning praten.

Vraag God welk levenspad je moet gaan.

Bid je het met Nehemia en met de kerk mee?

Dan gelden ook de woorden uit Jeremia 29:

'bid voor de stad en zet je in voor haar bloei,
want de bloei van de stad is ook jullie bloei.'

Amen.